

Stadsarchief Zwolle

Vrienden van de Stadskern Zwolle
Nieuwsbrief november 2021

Donkere dagen voor Kerstmis

Even leek het erop dat we corona achter ons konden laten. Helaas zitten we eind november, begin december alweer in een beperkte lockdown met alle gevolgen van dien. Geluk bij een ongeluk is dat er nu misschien wat meer tijd is om aandacht te schenken aan de Pluimverkiezing 2021. In deze nieuwsbrief treft u weer zes nominaties aan waarop u via de website kunt stemmen. Een ander gevolg van Corona is dat de binnenstad inmiddels één groot terras is. Als tijdelijke maatregel geheel te begrijpen. Maar in bestuurlijk Nederland is niks zo permanent als een tijdelijke maatregel. Een en ander heeft er ook al toe geleid dat de doorgaande fietsroutes door de stad, met instemming van de raad, definitief zijn afgesloten door de Gemeente. De Vrienden kijken toch met enige zorg naar deze ontwikkelingen. De terraswoeker is leuk voor de terrastijger maar minder leuk voor het winkelend publiek, de wandelaar en de fietser. Naar onze mening wordt de beleving van de binnenstad nu wel erg gedomineerd door het terras. Er is minder oog voor beleving van de historische straten en bouwwerken in de binnenstad. Het evenwicht is wat ons betreft een beetje uit het lood geslagen. Op het moment dat de samenleving een manier heeft gevonden om met het coronavirus om te gaan moeten we ook nog eens kritisch kijken hoe we de stedelijke kern op een zodanige manier inrichten, dat aan alle aspecten die een historische kern tot iets unieks maken recht wordt gedaan. De in deze tijd prachtige feestverlichting in de stad nodigt wel uit om in de donkere dagen voor Kerstmis een extra bezoek aan de binnenstad te brengen.

Het bestuur van de Vrienden van de Stadskern wenst u en de uwen prettige feestdagen en een voorspoedig nieuwjaar!

Colofon

Redactie: Raymond Salet en Patrick Rijke
Foto's: Peter Goudswaard, Raymond Salet en Stadsarchief Zwolle
Druk: Editoo BV
Email: info@vriendenvandestadskern.nl
Website: www.vriendenvandestadskernzwolle.nl
Telefoon: 0882266621
Adres: Postbus 1180 8001 BD Zwolle

← De foto uit het stadsarchief op de voorpagina toont het Rode Torenplein met Hopmanshuis rond 1900. Links een pakhuis en machtige bomen. Tegenwoordig staat daar de bebouwing van het Kraanbolwerk en heet het Thorbeckewal. In de achtergrond de toren van de Michaëlskerk destijds in de Roggestraat.

Wat is de kern van de stad?

Wij zijn Vrienden van de Stadskern Zwolle: zo heet onze vereniging al meer dan zestig jaar. Wat is dat dan, de kern van de stad, waar wij ons als goede vrienden om bekommeren? Het gaat ons tegenwoordig om meer dan de binnenstad alleen. Het bestuur probeert wel de selectie van de projecten waar we ons mee bezig houden, te baseren op een logische samenhang met de historische stadskern. Het doel van de vereniging is onder meer:

- het bevorderen van het behoud van het architectonisch en stedenbouwkundig karakter van Zwolle, zowel van het als beschermd stadsgezicht aangewezen gedeelte als van het overige gebied van Zwolle, bebouwd of onbebouwd;
- het behouden van en/of verbeteren van de harmonie tussen oud- en nieuwbouw;
- het behouden en/of verbeteren van het silhouet van Zwolle;

zo luiden de eerste drie punten van de opsomming van in totaal zeven doelen. In deze drie punten liggen de criteria besloten om af te bakenen waar de Vrienden zich de komende tijd op richten.

Bron: Woodymaps

Kerngebied en relaties

We definiëren als ons kerngebied de stadskern plus de singel eromheen. De binnenstad is alleen al vanwege onze naam en oorsprong vanzelfsprekend, de singel is ook logisch: in de groeiende gemeente Zwolle loopt de binnenstad tegenwoordig niet alleen over de stadsgracht heen, alles wat daar nu wordt gebouwd of veranderd heeft direct een weerslag op de stadskern. Dat kan een verandering van 'het silhouet van Zwolle' betekenen (doel 2), maar ook 'de harmonie tussen oud- en nieuwbouw' is veelal in het geding (doel 3).

Daarenboven zijn er ook ontwikkelingen die dit kerngebied rechtstreeks of indirect raken. In zulke gevallen zullen de Vrienden zich *vanwege* dat verband zich ook met zulke projecten bemoeien. De eerstgenoemde doelstelling van de vereniging biedt daarvoor de ruimte.

Projecten

Op basis van het bovenstaande zal het niemand verbazen dat de Vrienden betrokken zijn bij de herontwikkeling van het hele Broerenkwartier. Ook onze bemoeienis met de plannen voor de Schuttevaerkade (Slokkerlocatie) vloeit uit onze definitie van het kerngebied voort.

Dat het bestuur zich ook bezighoudt met de plannen voor de Zwartewaterallee, voor het gebied Weezenlanden-noord en wat de 'Nieuwe Veemarkt' wordt genoemd, heeft met name te maken met de bovenvermelde doelen 2 en 3: in alle drie de gevallen is een significant effect op de *skyline* van de (binnen)stad denkbaar en in de laatste twee gevallen houden we met name ook de relatie tussen de bestaande omgeving in het singelgebied en de geplande nieuwbouw in het oog.

Tot slot een korte toelichting waarom de Vrienden ook acte de présence geven bij de gebiedsontwikkelingen in de Spoorzone. De grondslag van de planvorming is dat er ten zuiden van het station als het ware een 'nieuw centrum' verrijst en er wordt dan ook sterk ingezet op de verbindingen met de oude stadskern. Dat is voor de Vrienden voldoende reden om de plannen te volgen. In alle gevallen geldt dat we ons sterk maken voor de historische maar ook voor de toekomstige kwaliteit die de stad(skern) van Zwolle verdient.

PLUIMVERKIEZING 2021

We gaan de "pluim" weer uitreiken aan een organisatie, een persoon of een opdrachtgever die door verantwoorde bouw, verbouwing of restauratie een bijdrage levert aan het behoud van het unieke

historische karakter van Zwolle. Het bestuur heeft weer zes projecten genomineerd. Ze zijn gekozen uit maar liefst twaalf projecten waarvan wij vonden dat ze pluimwaardig zijn. De zes genomineerden zijn dat zeker. Op de website van onze vereniging kunt u uw stem uitbrengen op één van de zes. Uw stem is pas geldig als u de retourmail bevestigt die u ontvangt na het uitbrengen van uw stem.

Anders is uw stem niet geldig. Let ook even op de spambox want daar komt dergelijke retourmail soms terecht. Het project met de meeste stemmen wint. Zo simpel is het. De genomineerden staan in willekeurige volgorde op de volgende pagina's:

PLUIM GENOMINEERDEN

1- Appartementencomplex De kop van Hoog hoek Hoogstraat en Pannekoekendijk

Als front voor de binnenstadswijk Kamperpoort speelt het complex 'de Kop van Hoog' een niet te missen rol in het stadsbeeld aan de gracht westzijde. Het in vorm en hoogte gelede complex is verschillend per stukje straat, in kleur expressie. Onder het complex zit een privégarage. Het project betekent een afronding van een stadsvernieuwingsproces op en rond het terrein van de voormalige Fenix fabriek en rond wat nu het Katwolderplein heet. De architect is BDG (Wilco Scheffer).

2- Stadsvilla's aan de Eekwal

Naast, in en op het voormalige Palvu-vergadergebouw zijn drie moderne stadsvilla's gebouwd met aan één zijde aangebouwd, een klassieke villa. De met witte gevels uitgevoerde villa is vrijwel een replica van de villa die er stond en vergelijkbaar met de 19 eeuwse bestaande villa aan de andere zijde van het Palvu-rijtje. Door de 'schutkleur' van gelede beplating bepalen de witte villa's het beeld vanaf de singelzijde. De architect is 19het atelier.

3- Het Kraanbolwerk als ensemble

Na vijf jaar voorbereiden en vijf jaar bouwen is het Kraanbolwerk afgerond. Het is een project waar veel ontwerpwerk voor is verricht. Een kwaliteitsteam van de gemeente en het Oversticht hebben veel voorwerk gedaan. Ook de waterbouwkundige kant is mee ontwikkeld. Een vijftal architecten heeft de bouwkundige deelplannen ontworpen. Dit zijn Kenk, voor de Stelling, BDG voor de Kraan en de Hanzehuizen, Bedeaux de Brouwer voor de Tweeling en Kadehuizen, Zecc voor de Koningin en de Hofdames en 19het Atelier voor de Grachtenhuizen.

4- Herinrichting Stationsplein

Na het verdwijnen van de stadsbussen naar de zuidzijde van het station is nu de bouw van de ondergrondse fietsenstalling en de herinrichting van het Stationsplein en de Stationsstraat voltooid. In vervolg hierop zullen nog de Oosterlaan en Westerlaan heringericht worden, en zal de nieuwe passerelle deels op de plek van de oude fietsenstalling en natuurlijk over de sporen worden gebouwd. De ontwerpers zijn naast het stedenbouwkundig team van de gemeente een combinatie van de aannemer Boskalis en de bureaus Kraaivanger architecten en Marwans A+U.

5- Serie nieuwbouw winkels en appartementen op de Thomas a Kempisstraat

In een door de gemeente goed voorbereid project is de openbare ruimte in de Thomas a Kempisstraat, Vechtstraat en de Brink grondig heringericht en is een aantal verloederde gebouwen gesloopt en in andere vorm herbouwd. Op deze wijze is een fris ogend geheel ontstaan en de buurt getransformeerd tot een aantrekkelijk winkelgebied. De architecten zijn Morfique en Tim Versteeg.

6- Project voormalige RK Fröbelschool aan de Langenholterweg

Na een moeizaam proces van bodemsanering heeft er in de hoek Schoolstraat, Langenholterweg, Warmoesstraat nieuwbouw plaatsgevonden in de vorm van appartementenblokjes in directe aansluiting op - bestaande gerenoveerde - jaren 30 woningen. De voormalige fröbel-/kleuterschool is herbouwd met een voorgevel die herinnert aan de oude school en herbergt 6 appartementen, er direct achter is in een verwante vormgeving door dezelfde ontwikkelaar/architect nog een blokje van zes appartementen gebouwd. Door meerdere partijen is zo een markant woonbuurtje ontstaan dat goed past in de bestaande bebouwing van Dieze. De ontwikkelaar en architect zijn Alida Atia met Coen van Uden.

De herinrichting van de Brink, Thomas a Kempisstraat en Vechtstraat zorgt ervoor dat een van de entrees tot de binnenstad er weer heel fraai bij ligt.

Verenigingszaken

Bestuurssamenstelling

Raymond Salet	voorzitter
Vacature	secretaris
Peter Bloembergen	penningmeester
Peter Goudswaard	lid
Hans de Vries	aspirant lid
Patrick Rijke	aspirant lid
Frank Witbraad	adviseur

Ereleden:

M.K.J. Weykamp
R. van den Berg